

Spoštovane gospe in gospodje,

Spoštovani visoki gostje,

Počaščena sem, da vas lahko pozdravim na nocojšnji prireditvi, s katero že tretje leto zapored obeležujemo dan spomina na žrtve totalitarnih in avtoritarnih režimov, ki so pustošili po Evropi v prejšnjem stoletju.

Letošnja slovesnost na starodavnem Ptujju je nastala v sodelovanju Študijskega centra za narodno spravo z Inštitutom dr. Jožeta Pučnika, Mestno občino Ptuj, Minoritskim samostanom sv. Petra in Pavla in Društvom izobražencev Viktorina Ptujskega. Naj se iskreno zahvalim vsem, ki ste na kakršenkoli način prispevali svoj kamenček v mozaiku spomina na junake nase dobe.

Dovolite mi, da vam prenesem pozdrave in dobre zelje iz Varšave, od koder sem se vrnila pred nekaj urami. Poljska, prva žrtev zločinskega pakta med nacistično Nemčijo in komunistično Sovjetsko zvezo, sklenjenega 23. 8. 1939, je v okviru svojega predsedovanja EU na včerajšnji dan, torej 23. avgusta, organizirala mednarodno konferenco o zločinih totalitarnih režimov in slovesno počastitev evropskega dneva spomina. Na dogodek so bili povabljeni vsi pravosodni ministri držav članic EU ter predstavniki nacionalnih institutov, ki se ukvarjajo s proučevanjem totalitarizmov. Žal sem bila edina Slovenka na prireditvi.

S počastitvijo evropskega dneva spomina, slavnostnim polaganjem vencev pred spomenike varšavski vstaji, padlim v drugi svetovni vojni in junakom varšavskega geta ter podpisom Varšavske deklaracije je večina držav članic EU potrdila svojo zavezanost demokratičnim načelom in vrednotam, na katerih temelji EU.

Prisotni v Varšavi so poudarili pomembnost enotnega pogleda na totalitarno preteklost Evrope in stališče, da si žrtve in njihove družine zaslužijo priznanje človeškega dostojanstva, resnico, pravico in spominjanje.

Dovolite mi, da zaključim z besedami Edvarda Kocbeka, rojaka iz bližnjih Slovenskih Goric, ki je v svoji pesmi MOLITEV zapisal:

In vendar
moram reči:
sem
in bil sem
in bom,
in zato sem več
od pozabljenja,
neizmerno več
od zanikanja,
neskončno več
od ničā.

S temi besedami se poklanjam vsem žrtvam totalitarnih režimov z željo, da bi v prihodnje to zmogla storiti tudi slovenska država.